

Sociaal Veiligheidsplan

2025-2026

INHOUDSOPGAVE

Inhoudsopgave	1
Inleiding	2
Uitgangspunten voor St. Victor	3
Uitgangspunten voor een goede uitvoering	4
De Vreedzame school	5
De leefregels	6
Monitoring	7
Aanpak Pesten	8
Schorsen intern en extern	13
Verwijdering	15
Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling	16
De Verwijsindex	16
Coördinator sociale veiligheid	16
Intern contactpersoon/Vertrouwenspersoon	16
Rol van ouders	16
Leerlingenraad	17
Klachten regeling	18
Bijlagen;	19
Bijlage 1; Pesten en plagen, waar zit het verschil?	20
Bijlage 2; Begeleiding gepeste leerling / pester	21

INLEIDING

St. Victor is één van de scholen van Stichting Trinamiek. Deze stichting heeft voor al zijn scholen een algemeen ARBO-beleid. Dit beleidsplan geldt als basis voor het veiligheidsbeleid op de afzonderlijke scholen en biedt de teamleden van de school richting, inspiratie en houvast bij het veilig pedagogisch handelen in de school.

De uitgangspunten voor onze scholen zijn:

- de zorg voor veiligheid, gezondheid en welzijn van personeel en leerlingen;
- het belang van een ongestoorde voortgang van het onderwijsproces;
- het voldoen aan kwaliteitseisen voor het onderwijs.

Dit betekent voor ons dat creëren van een veilige sfeer belangrijk is waarbij centraal staat dat de kinderen optimaal tot ontwikkeling kunnen komen. Wij bereiden kinderen voor op een samenleving waarin mensen verschillen en leren hen respectvol met elkaar om te gaan. Wij accepteren elkaar zoals wij zijn. Van een ieder die bij de school betrokken is, wordt respect verwacht voor de ander en diens eigendommen. Ook zorgvuldig omgaan met de omgeving van de school hoort daarbij.

Soms kan het misgaan tussen mensen. Als mensen zich door het gedrag van anderen bedreigd, beledigd of geïntimideerd voelen, zorgen we ervoor dat er verandering/verbetering plaatsvindt.. In dit beleidsplan worden uitsluitend de schoolspecifieke uitspraken gedaan over klachtenregeling en -procedures.

De stichting Trinamiek draagt op het niveau van de medewerkers zorg voor:

- Maatregelen voor veiligheid, gezondheid en welzijn
- Risico-inventarisatie en –evaluatie (RI&E)
- Adequate informatie over de gedragscode en scholing.
- Voorlichting en instructie
- Beleid op Bedrijfshulpverlening
- Ziekteverzuimbeleid
- Periodiek arbeidsgezondheidskundig onderzoek (PAGO)
- Aansluiting bij een arbodienst
- Preventief beleid veiligheid, gezondheid en psychosociale arbeidsbelasting
- Beleid ten aanzien van ongewenst gedrag (agressie, geweld, seksuele intimidatie en discriminatie)
- Registratie van ongevallen
- Financiering om het plan van aanpak voortkomend uit de RI&E te bekostigen.

UITGANGSPUNTEN VOOR ST. VICTOR

De uitgangspunten voor de St. Victor zijn vergelijkbaar met de uitgangspunten Stichting Trinamiek, zoals in de inleiding vermeld.

Missie; Wij als school dragen fundamenteel bij aan de ontwikkeling van kinderen tot zelfredzame en respectvolle mensen in onze maatschappij. Wij zijn ervan overtuigd dat het voor ieder mens belangrijk is om gezien en gehoord te worden en in ontwikkeling te blijven. Daarom geven wij betekenisvol onderwijs en stimuleren wij de ontwikkeling door middel van hart, hoofd en handen. Wij doen dit met aandacht voor de kwaliteiten en het karakter van elk kind.

Visie; Op de Victorschool bieden wij kinderen een veilige, vertrouwde en inspirerende omgeving waar zij zichzelf kunnen en mogen zijn en zich blijven ontwikkelen. Wij geven hen goed en betekenisvol onderwijs waarin optimale groei mogelijk is voor elk kind. Wij geven dit vorm via onze kernwaarden; betekenisvol, vertrouwen, samen en plezier.

Ieder mens kan zich het beste ontwikkelen tot compleet mens, als het zich veilig voelt, lekker in zijn vel zit, als het plezier heeft en geniet. Deze veilige omgeving en welbevinden, creëren wij ook op school voor onze kinderen, ouders en teamleden. Door het bieden van rust, regelmaat en duidelijkheid in de school, ontstaat er een sfeer van geborgenheid en veiligheid.

UITGANGSPUNTEN VOOR EEN GOEDE UITVOERING

De schoolleider;

- stelt in overleg met het bovenschools management verantwoordelijkheden en bevoegdheden vast wat betreft naleving van de Arbo-wet en regelgeving binnen de school;
- voert overleg met personeel en de MR over Arbo-zorg;
- is aanspreekpunt voor arbeidsomstandigheden binnen de school;
- zorgt ervoor dat een van de teamleden de rol krijgt als Arbo-coördinator.
De Arbo-coördinatoren op St. Victor is Jolanda de Bruijn.
- stelt samen met team en de MR het veiligheidsbeleid vast en past deze eventueel ook in samenspraak met hen aan.

Het onderwijzend en onderwijsondersteunend personeel;

- voert werkzaamheden uit in het kader van de aan hen toegewezen taken;
- houdt toezicht op leerlingen tijdens de lessen;
- houdt toezicht tijdens pauzes en andere buitenschoolse activiteiten;
- meldt de opgemerkte gevaren voor veiligheid, gezondheid en welzijn aan de Arbocoördinator;
- gebruikt machines, hulpmiddelen e.d. op verantwoorde wijze;
- houdt toezicht dat kinderen machines en hulpmiddelen op een verantwoorde wijze gebruiken.
- woont voorlichtingsbijeenkomsten bij omtrent veiligheid, gezondheid en welzijn;
- zorgen dat zij voldoende geschoold zijn omtrent veiligheid, gezondheid en welzijn;
- informeert ouders die meehelpen op school omtrent Arbo-voorschriften;
- werkt mee met interne en externe Arbo-deskundigen bij de uitvoering van hun taken;
- registreert ongevallen; de registraties van ongevallen worden gearhiveerd en opgenomen in de RI&E.
- voert de werkzaamheden rondom de Meldcode uit, zie ook hoofdstuk 'meldcode huiselijk geweld'.
- weet welke procedures aanwezig zijn en voert deze ook.

DE VREEDZAME SCHOOL

Op St. Victor, vinden wij het sociale klimaat erg van belang. We blijven werken aan een fijne en veilige school voor en door alle kinderen, teamleden en ouders/verzorgers. Om hier preventief en gestructureerd mee aan het werk te gaan, gebruiken wij op school de methode; de Vreedzame school. De lessen van de Vreedzame School vinden plaats in alle groepen.

De Vreedzame School is een programma dat er naar streeft om de school een veilige plek te laten zijn. Het uitgangspunt hierbij is dat de school een gemeenschap is waarin iedereen zich betrokken en verantwoordelijk voelt en waarin iedereen op een positieve manier met elkaar omgaat. Hierbij neemt de Vreedzame School conflicthantering als uitgangspunt.

Met dit programma leren kinderen en leerkrachten hoe je beter met conflicten om kunt gaan door te streven naar oplossingen die voor beide partijen bevredigend zijn: een win-win situatie.

Het programma werkt aan een school- en groepsklimaat waarin samenwerking en verantwoordelijkheid van leerlingen zelf centraal staat. De Vreedzame School is een programma voor de gehele basisschool. Elk schooljaar worden er activiteiten aangeboden en ook bij ieder nieuw blok van de methode worden de ouders/verzorgers hiervan middels de nieuwsbrief op de hoogte gebracht.

In de groepen wordt gewerkt aan de volgende thema's:

Blok 1: We horen bij elkaar → Groepsvorming en het creëren van een veilige, saamhorige sfeer.

Blok 2: We lossen conflicten zelf op → Vaardigheden voor conflicthantering en mediation.

Blok 3: We hebben oor voor elkaar → Communicatie, respectvol spreken en actief luisteren.

Blok 4: We hebben hart voor elkaar → Gevoelens, empathie, zorgzaamheid & omgaan met verschillen.

Blok 5: We dragen allemaal een steentje bij → Verantwoordelijkheid nemen voor de gemeenschap en de omgeving.

Blok 6: We zijn allemaal anders → Diversiteit, tolerantie en inclusie; iedereen mag er zijn.

Leerlingen uit groep 6, 7 of 8 kunnen, mits zij dit zelf willen, mediator worden. Zij volgen een training waarin zij met behulp van een stappenplan ervaring opdoen hoe zij in kleine conflicten kunnen bemiddelen.

Positief en constructief met conflicten omgaan is niet eenvoudig.

De leerling-mediatoren lukt het om met behulp van het aangeleerde stappenplan kleine conflicten tussen kinderen te helpen oplossen. Het is een aanpak waarin de eigen kracht van kinderen centraal staat.

Het programma streeft naar

Een schoolcultuur met:

- grotere verantwoordelijkheid van kinderen
- meer betrokkenheid bij elkaar
- blijvend werken aan een veilige sfeer

Professionele houding bij de leerkrachten door:

- bewust bouwen aan een groepsklimaat
- onderzoeken eigen houding en vaardigheden
- openheid, bereidheid tot gelijkwaardige interactie
- instructie en klassenmanagement onderling op elkaar afstemmen

Gedrag van kinderen die:

- sociale en emotionele vaardigheden beheersen
- vaardig zijn in conflicthantering en trainen (o.a. mediatie).

DE LEEFREGELS

Om ervoor te zorgen dat iedereen zich op St. Victor thuis voelt, hebben wij als team en de kinderen duidelijke gezamenlijke afspraken en regels gemaakt:

1. Wij zorgen ervoor dat iedereen zich op school veilig voelt.
2. Wij zijn vriendelijk en aardig voor elkaar.
3. Wij zorgen goed voor de spullen van onszelf en die van anderen.
4. Wij zorgen ervoor dat het tijdens het werken ook echt door iedereen gewerkt kan worden.

Met de leerlingen worden ook de omgangsregels vastgesteld:

Kinderen en volwassenen (ouders en leerkrachten) gaan respectvol met elkaar om.

- Ik spreek de ander aan bij zijn/haar echte naam
- Ik ben belangrijk voor de groep en werk mee aan een goede sfeer
- Als iemand mij hindert, vraag ik die persoon ermee te stoppen
- Als iemand zegt: "Stop hou op met.....", dan stop ik direct
- Ik doe mijn best om conflicten uit te praten. Dat kan zonder hulp, met hulp van een mediator of met de hulp van de meester of juf
- Als er iemand wordt gepest, help ik diegene bijv. door dit aan de juf/meester te vertellen. Dit is geen klikken maar helpen!

Bovenstaande afspraken gelden in de gehele school. Deze afspraken worden elke studiedag voorafgaand aan het nieuwe schooljaar besproken zodat alle (nieuwe) teamleden hiervan op de hoogte zijn. Binnen de verschillende groepen gelden extra afspraken en regels. Deze worden aan het begin van ieder schooljaar samen met de leerlingen opgesteld en besproken tijdens een les van de Vreedzame School. De groepsregels worden in de klas, zichtbaar opgehangen.

Gedrag dat bij een bepaalde regel hoort wordt aangeleerd middels een gedragsinstructie. Van de leerlingen en leerkrachten wordt een constructieve houding verwacht in de naleving van afspraken en gewoontes binnen de Vreedzame School, gedurende de hele dag, op elk moment, binnen de gehele school.

Er zullen echter altijd situaties zijn waarbij leerlingen de regels overtreden en zich niet houden aan afspraken. Bij ernstige overschrijdingen van de grenzen zijn maatregelen of straffen nodig. Ook wij geven duidelijk de grenzen aan en bij ongewenst gedrag staan hier consequenties tegenover.

Deze consequenties moeten zoveel mogelijk op een "zinvolle manier" nageleefd worden, zodat dit voor de leerling een leermoment wordt. Om het een leermoment te laten zijn, moet rekening worden gehouden met de behoefte van de leerling aan relatie, autonomie en competentie:

Relatie: we spreken de leerling individueel aan, op zo'n manier dat de relatie niet verbroken wordt. We laten zien dat het om het gedrag gaat en niet om de persoon. We helpen hem of haar de fout te herstellen.

Autonomie: We zorgen ervoor dat de leerling mede-eigenaar wordt van het probleem, van het vinden van een oplossing, het maken van een plan en het uitvoeren van dat plan.

Competentie: We gaan ervan uit dat de leerling zelf met een goede oplossing komt en die ook uitvoert. We laten onze waardering blijken als dat lukt.

We vinden het belangrijk dat een leerling 'eigenaarschap' ervaart rondom het probleem. Wanneer je gedragsverandering teweeg wilt brengen, moet de leerling het voorval herkennen, erkennen en 'eigenaar' worden. Dat gebeurt vaak pas wanneer de leerling zelf wil nadenken over de oplossing ervan. We steken dus eerst tijd en energie in het bewust maken van de leerling dat het vooral zijn of haar probleem is. Daarna kan de leerling gevraagd worden of hij of zij er iets aan wil doen en indien dat het geval is, luidt de vraag: 'En hoe denk je het op te lossen?' De consequentie van het ongewenste gedrag komt dan in het licht komen te staan van 'herstellen': soms daadwerkelijk de (fysieke) schade herstellen, soms het vertrouwen weer winnen.

MONITORING

Sociogram en monitoring Sociale Veiligheid Vensters

Twee keer per jaar nemen we op onze school een sociogram af; zo'n instrument geeft inzicht in de sociale cohesie binnen de groep.

Leerlingen uit groep 6,7 en 8 doen ook jaarlijks mee aan de veiligheidsmonitor van Vensters. Dit is een vragenlijst over de sociale veiligheid van kinderen in de school. Deze gegevens worden ook doorgestuurd naar de onderwijsinspectie.

Analyse van de resultaten vindt plaats op drie niveaus:

- Op individueel niveau zal de groepsleerkracht de resultaten van zijn of haar leerlingen bekijken en nagaan of er op individueel niveau direct actie nodig is. Bij opvallende zaken ligt het voor de hand om eerst een individueel gesprek te voeren met de leerling die het betreft. Met name als leerlingen een negatieve score hebben, is er reden voor zorg en nader onderzoek.
- Ook op groepsniveau worden de resultaten geanalyseerd en besproken. Eerst vindt een analyse plaats van de mogelijke oorzaak. Herkent de groepsleerkracht de score? Komt de score overeen met de eigen indruk? Welke leerlingen zijn opvallend?
- Op schoolniveau worden de resultaten van alle groepen besproken. Hierbij gaat de aandacht uit naar een vergelijking van de verschillende groepen met elkaar én naar een vergelijking met voorgaande jaren. Is er sprake van een negatieve of een positieve ontwikkeling? Hoe komt dat? Hierbij worden tevens de acties geëvalueerd die vorig jaar zijn ondernomen om de veiligheid te vergroten.

AANPAK PESTEN

Ook basisschool St. Victor wil de kinderen een veilig pedagogisch klimaat bieden, waarin zij zich op een prettige en positieve wijze kunnen ontwikkelen. De leerkrachten bevorderen een veilig klimaat en een prettige werksfeer in de klas en op het schoolplein. In veruit de meeste gevallen lukt dit door de ongeschreven leefregels te onderhouden, maar soms is het gewenst om maatregelen te nemen.

Het kan voorkomen dat een kind in een enkel geval systematisch door andere kinderen wordt gepest. Dan kan een kind zodanig in de knoop komen met zijn schoolomgeving, dat de ongeschreven regels van de leerkracht niet meer voldoende veiligheid bieden en daarmee de gewenste ontwikkeling onderbreken. In een dergelijk geval is het van groot belang dat de leerkracht onder ogen ziet, dat er een ernstig probleem in zijn of haar groep is. In een klimaat waarin het pesten gedoogd wordt, worden ook de pedagogische structuur en de veiligheid daarin ernstig aangetast. Voor St. Victor is dat een niet te accepteren en ongewenste situatie. Dit protocol is een vastgelegde wijze waarop we het pestgedrag van kinderen in voorkomende gevallen benaderen. Het biedt alle betrokkenen duidelijkheid over de impact, ernst en ook specifieke aanpak van dit ongewenste gedrag.

Begripsomschrijvingen.

1. Plagen of pesten

Iemand op het schoolplein een stevige duw geven kan plagen zijn, maar het kan net zo goed gaan om echt pestgedrag. We spreken over plagen wanneer kinderen min of meer aan elkaar gewaagd zijn en het vertoonde gedrag een uitnodigend karakter heeft om iets terug te geven vanuit een onschuldige sfeer. Het gaat dan om een prikkelend spelletje, dat door geen van de betrokkenen als bedreigend of echt vervelend wordt ervaren. Er is sprake van een pedagogische waarde: door elkaar eens uit te dagen, leren kinderen heel goed om met allerlei conflicten om te gaan. Dat is een vaardigheid die hen later in hun leven van pas komt bij conflictantering, waar iedereen in zijn leven mee te maken krijgt. Het specifieke van pesten is gelegen in het bedreigende en vooral systematische karakter. Er is dus sprake van herhaaldelijk ongewenst gedrag naar dezelfde persoon. Voorbeelden van specifiek pestgedrag: verbaal vernederen, schelden, dreigen, uitlachen, bijnamen geven, spugen, eigendommen afpakken en verstoppen etc. De inzet van het pestgedrag is altijd macht door intimidatie. Bij dit echte pestgedrag zien we ook altijd de onderstaande rolverdeling terug bij een aantal betrokkenen.

2. De betrokkenen

a. Het gepeste kind

Sommige kinderen hebben een grotere kans om gepest te worden dan anderen. Dat kan komen door uiterlijke kenmerken maar het heeft vaker te maken met vertoond gedrag, de wijze waarop gevoelens worden beleefd en de manier waarop dat geuit wordt. Uit onderzoek blijkt dat kinderen gepest worden in situaties waarin pesters al de kans krijgen om een slachtoffer te pakken te nemen. Er is dan al sprake van een onveilige situatie, waarbinnen een pester zich kan manifesteren en zich daarin ook nog verder kan ontwikkelen.

Kinderen die gepest worden, doen vaak andere dingen dan de meeste leeftijdgenoten in hun omgeving. Ze spelen een ander instrument, doen aan een andere sport of zitten op een ander clubje. Ze zijn goed in vakgebieden of juist niet goed. Er zijn helaas aanleidingen genoeg om door anderen gepest te worden mits de pesters daar de kans voor krijgen vanuit de situatie.

Veel kinderen die worden gepest, hebben een beperkte weerbaarheid. Ze zijn niet in staat daadwerkelijk actie te ondernemen tegen de pestkoppen en stralen dat dan ook uit naar hun pesters. Vaak zijn ze angstig en onzeker in een groep, ze durven weinig of niets te zeggen, omdat ze bang zijn om uitgelachen te worden. Deze angst en onzekerheid worden verder versterkt door het ondervonden pestgedrag, waardoor het gepeste kind in een vicieuze cirkel komt waar het zonder hulp zeker niet uitkomt.

Gepeste kinderen voelen zich vaak eenzaam, hebben in hun gepeste omgeving geen vrienden om op terug te vallen en kunnen soms beter met volwassenen opschieten dan met hun leeftijdgenoten.

b. De pesters

Kinderen die pesten zijn vaak juist fysiek wel de sterksten uit de groep. Ze kunnen zich permitteren zich agressiever op te stellen en ze reageren dan ook met dreiging van geweld of de indirecte inzet van geweld. Pesters lijken in eerste instantie populair te zijn in een klas, maar ze dwingen hun populariteit in de groep af door te laten zien hoe sterk ze zijn en wat ze allemaal durven. Met het vertoonde pestgedrag gaat ze dat gemakkelijk af en ze krijgen andere kinderen mee bij het gedrag naar een slachtoffer.

Pesters hebben vaak ook feilloos in de gaten welke kinderen gemakkelijk aan te pakken zijn en als ze zich al vergissen, gaan ze direct op zoek naar een volgend slachtoffer. De zwijgende meerderheid en potentiële meelopers krijgen een keuze die onuitgesproken wordt opgelegd en die aan duidelijkheid niet te wensen overlaat: Je bent voor of je bent tegen me. Hier gaat een grote dreiging uit naar de gezamenlijke omgeving van pester en slachtoffer.

Een 'succesvolle' pester leert niet om zijn agressie op een andere manier te uiten dan door het ongewenste pestgedrag te vertonen. Ook pesters hebben vaak op termijn last van hun pestgedrag. Door hun verkeerde en vooral beperkte sociale vaardigheden hebben ze vaak moeite om vriendjes op lange termijn te maken en een vriendschap op te bouwen en te onderhouden op andere gronden dan die van macht en het delen in die macht. Pesters maken een ander sociale ontwikkeling door met alle gevolgen van dien voor de pester zelf.

c. De meelopers en de andere kinderen.

De meeste kinderen zijn niet direct betrokken bij pesten in de direct actieve rol van pester. Sommige kinderen houden enige afstand en andere kinderen doen incidenteel mee. Dit zijn de zogenaamde "meelopers".

Er zijn ook kinderen die niet merken dat er gepest wordt, of er zijn kinderen die het niet willen weten dat er gepest wordt in hun directe (school-)omgeving. Het specifieke kenmerk van een meeloper is de grote angst om zelf in de slachtofferrol te geraken. Maar het kan ook zijn dat meelopers stoer gedrag wel interessant vinden en denken daardoor in populariteit mee te liften met de pester in kwestie. Het heeft absoluut zin om daadwerkelijk op te staan tegen het pesten.

Zodra andere kinderen het gepeste kind te hulp komen of tegen de pesters zeggen dat ze moeten ophouden, kan de situatie aanzienlijk veranderen. Het wordt duidelijk dat het geen groepsnorm is om mee te gaan in het pestgedrag. Kinderen die pestgedrag signaleren en dit bij de leerkracht aangeven vervullen dus een belangrijke rol.

d. De ouders

Ook de ouders kunnen een belangrijke rol spelen. Ouders van kinderen die gepest worden en die dit probleem met de school of op de club willen bespreken, zijn natuurlijk altijd emotioneel bij het onderwerp betrokken.

De gevoelde onmacht bij deze ouders wordt door hen sterk ervaren en is niet altijd een goede leidraad tot rationeel handelen. De ouder wil maar één ding en dat is dat het pestgedrag ogenblikkelijk stopt. Ouders van kinderen die niet direct bij het pesten betrokken zijn, kunnen meer afstand nemen. Daardoor zijn ze beter in staat om duidelijk te maken aan hun kind dat er iets aan het pesten gedaan moet worden.

Dit is ook in het belang van de opvoeding en ontwikkeling van hun eigen kind. Als er in de omgeving van een kind gepest wordt, heeft het kind zelf ook last van een onveilige, onprettige sfeer in de groep of de klas.

Ouders van kinderen hebben vaak moeite om hun kind terug te zien in de rol van meeloper of pester. Zij beschikken niet altijd over de juiste informatie en ook het zich op beperkte schaal voordoen van conflictsituaties tussen groepen kinderen zorgt ervoor dat er nauwelijks vergelijkingsmateriaal voorhanden is. Een pester op school hoeft zich in de thuisituatie niet als pester te manifesteren. Sommige ouders zien ook de ernst van de situatie onvoldoende in. Zij vertellen het pestgedrag van hun kind in weerbaar gedrag.

Hun kind maakt echter een andere ontwikkeling door met grote risico's op normatief afwijkend gedrag op latere leeftijd met grote gevolgen. Andere ouders zien er niets meer in dan wat onschuldige kwajongensstreken. De slogan: "Ach iedereen is weleens gepest, u toch ook?" geeft de visie van de ouders op dit gedrag aardig weer.

Behalve de pester moeten dus ook vaak de ouders doordrongen worden van het ongewenste karakter voor alle betrokkenen van het vertoonde pestgedrag.

UITGANGSPUNTEN BIJ ONS OMGANGSPROTOCOL

Als pesten en pestgedrag plaatsvindt, zien we dat als een probleem op onze school zowel voor de leerkrachten als de ouders, de kinderen, de gepeste kinderen, de pesters en de 'zwijgende' groep kinderen.

De school heeft een inspanningsverplichting om pestgedrag te voorkomen en aan te pakken door het scheppen van een veilig pedagogisch klimaat waarbinnen pesten als ongewenst gedrag wordt ervaren en in het geheel niet wordt geaccepteerd.

Leerkrachten moeten tijdig inzien en alert zijn op pestgedrag in algemene zin. Indien pestgedrag optreedt, moeten leerkrachten duidelijk stelling en actie ondernemen tegen dit gedrag. De verantwoordelijkheid blijft te allen tijde liggen bij het team.

Wanneer pesten, ondanks alle inspanningen, weer optreedt, voert de school de in het protocol opgenomen acties uit. Dit pestprotocol wordt door het hele team en de MR onderschreven en ook alle ouders ter inzage aangeboden op school.

Maatregelen

a. Preventief

In kringgesprekken en in de lessen 'Sociaal-emotionele vorming', wordt gericht aandacht besteed aan;

- de verschillen tussen pesten en plagen
- voorbeelden en gevolgen van pestgedrag
- wat buitenstaanders kunnen doen
- het bevorderen van wederzijds respect en waardering van de leerlingen onderling

De leerkrachten zijn vaardig in het signaleren en remediëren van pestgedrag. Alle leerkrachten zijn in het bezit van het omgangsprotocol en handelen conform de hierin genoemde afspraken en stappen.

In alle groepen worden duidelijke regels gehanteerd, die met de leerlingen worden besproken. Deze leefregels zijn positief en eenvoudig opgesteld. Positief gedrag van leerlingen wordt met complimenten beloond. Jaarlijks wordt in de bovenbouwgroepen een voorlichting verzorgd over hoe om te gaan met het pesten via Social Media zoals Whats App, Instagram, maar ook via chatbericht via online spellen enz. het zgn "digipesten".

Kinderen worden opgeroepen hier melding van te maken en er worden sancties in het vooruitzicht gesteld als blijkt dat kinderen zich hieraan schuldig maken.

Op bijvoorbeeld ouderavonden wordt, afhankelijk van de situatie, thematisch aandacht besteed aan alle aspecten van pestgedrag. Er is gedurende de pauzes toezicht op het schoolplein, waarbij duidelijke gedragsregels en afspraken worden gehanteerd (zie het document 'Aanpak ongewenst gedrag en regels ten aanzien van gedrag en omgang met elkaar').

In alle groepen wordt 2 keer per jaar een sociogram afgenomen. Ook wordt er een leerlingtevredenheidsspeiling uitgevoerd. De resultaten van het sociogram worden geanalyseerd door de groepsleerkracht. Deze analyse kan aanleiding zijn om op groepsniveau aandacht te besteden aan het voorkomen en of remediëren van pestgedrag.

b. Repressief

Indien er sprake is van incidenten (ongewenst gedrag die richting pestgedrag gaan) wordt dat met de betrokken kinderen besproken door de leerkracht. De leerkracht heeft een zeer belangrijke rol. De leerkracht zal duidelijk maken dat dit ongewenste gedrag volstrekt niet geaccepteerd wordt. Dit geldt ook voor incidenten die onder de noemer "Digipesten" vallen. Onderstaand stappenplan wordt gevolgd bij de aanpak van ongewenst gedrag;

STAPPENPLAN ONGEWENST GEDRAG

Preventie is het halve werk dus als leerkracht;

- Draag je zorg voor "de vreedzame school",
- zorg je voor een goed pedagogisch klimaat in de groep,
- vertoon je voorbeeldgedrag,
- beloon je gewenst gedrag (complimenten geven).

Gaat het toch mis dan kunnen de volgende stappen gezet worden:

1. Waarschuwing door de leerkracht, bij voorkeur als een 'ik' boodschap of, bij kleinere conflicten, de leerlingen het in eerste instantie zelf laten oplossen, eventueel met behulp van de mediatoren.
2. Tweede waarschuwing door de leerkracht waarbij tevens gewaarschuwd wordt voor de gevolgen bij een volgende misdrijving of, bij conflicten tussen leerlingen, een 'bemiddelingspoging' door de leerkracht.

Voor de meeste gevallen zullen deze twee stappen toereikend zijn. Alleen bij ernstige feiten of als er geen positieve verandering in het gedrag optreedt worden de nu volgende stappen gezet;

3. Leerlingen uit de groepen 4, 5, 6, 7 en 8 vullen het 'Oepsformulier' in met op de achterkant de brief 'melding gedragsproblemen'. Hierna volgt een gesprek tussen leerkracht en leerling. Dit gesprek vindt bij voorkeur buiten lestijd en alleen met de direct betrokkenen plaats. Het 'Oepsformulier' gaat mee naar huis en wordt ondertekend door de ouders mee terug naar school genomen. De leerkracht bewaart het formulier in de klassenmap (max. voor het lopende schooljaar) en maakt een korte notitie in Parnassys.

3. Leerlingen uit de groepen 1/2, 3 en eventueel 4 maken een Sorry-tekening'. Hierna volgt een gesprek tussen leerkracht en leerling. Dit gesprek vindt bij voorkeur buiten lestijd en alleen met de direct betrokkenen plaats. De leerkracht bewaart de tekening in de klassenmap (max. voor het lopende schooljaar) en maakt een korte notitie in Parnassys.

Bij ongewenst gedrag na stap 3 moet overwogen worden of het inschakelen van een deskundige gewenst is. (Vertrouwenspersoon stichting, Sociaal Team Lopik, etc.)

De regeling 'interne schorsing' en 'externe schorsing' treedt in werking.

4. De leerling krijgt een eerste interne schorsing en wordt voor maximaal 1 dag buiten de groep geplaatst. Hij/zij doet schoolwerk in een andere ruimte dan in het eigen klaslokaal. Hij/zij speelt ook niet met de eigen groep buiten. De leerkracht heeft gedurende een maand minimaal wekelijks een 'evaluatiegesprek' met de leerling.

5. Na een volgende misdrijving na een korte interne schorsing, krijgt de leerling een 'langere interne schorsing' van een week. Hij/zij doet schoolwerk in een andere ruimte dan in het eigen klaslokaal. Hij/zij speelt ook niet met de eigen groep buiten. De leerkracht heeft gedurende een maand minimaal wekelijks een 'evaluatiegesprek' met de leerling.

6. Na een volgende misdrijving, krijgt de leerling automatisch een 'externe schorsing' van 1 dag; de leerling doet schoolwerk thuis.

7. Bij voortdurend ongewenst gedrag wordt gekeken of de leerling voor een langere periode dan 1 dag geschorst moet worden of dat de procedure voor verwijdering moet worden gestart. Zie hiervoor de [schorsings- en verwijderingsprocedure van Trinamiek](#).

Interne en externe schorsingen worden gearchiveerd om het gedrag van een leerling ook over een langere periode te kunnen blijven volgen. Bij een ernstig incident kan het voorkomen dat een leerling direct een langere interne schorsing krijgt. Dit gaat altijd in overleg met de directie.

Activiteiten buiten het schoolgebouw:

Een leerling die door zijn gedrag de veiligheid van zichzelf en van anderen in gevaar brengt, kan de deelname aan activiteiten buiten het schoolgebouw worden ontzegd. Zij krijgen dan onderwijs op school. Een dergelijk besluit wordt altijd in overleg met de directie genomen. Ouders worden hierover geïnformeerd door de directie.

Praten over pesten is fundamenteel iets anders dan klikken. Ouders en leerkrachten kunnen de kinderen daarin ondersteunen en begeleiden. Kinderen moet geleerd worden dat zij weten dat een kind gepest wordt, dat dit gemeld wordt. Alle leerlingen zijn immers medeverantwoordelijk voor een goede sfeer.

SCHORSEN INTERN EN EXTERN

[Via deze link](#), vindt u de schorsings- en verwijderingsprocedure van stichting Trinamiek.

Hieronder leest u de schorsingsprocedure en de stappen die wij als school nemen voorafgaande aan deze procedure.

Interne Schorsing

Omdat schorsen een uitzonderlijke maatregel is en de school zich verantwoordelijk voelt om passend onderwijs aan elk kind te bieden, hanteren wij een interne schorsing (kind blijft op school, maar uit de groep) voordat er eventueel overgegaan wordt op een externe schorsing (kind blijft thuis).

1. Bij een interne schorsing heeft een kind herhaaldelijk de schoolregels overtreden en/of zich schuldig gemaakt aan wangedrag waarbij de veiligheid van de groep, een ander kind of de leerkracht in het geding komt.
2. De leerkracht bespreekt dit tijdig met de directie van de school en indien er wederzijds wordt geconcludeerd dat de schorsingsprocedure in gang gezet wordt, worden ouder(s), verzorger(s) uitgenodigd voor gesprek.
3. Tijdens het gesprek legt de directie het schorsingsprotocol van de stichting uit, alsmede de korte interne schorsing (eerste stap).
4. Bij een korte interne schorsing zal de leerkracht de leerling voor de rest van de dag EN de dag daarna uit de groep plaatsen. Directie en leerkracht bekijken wat de beste plek is gedurende zijn/haar afwezigheid in de eigen groep. Dit kan een hogere of juist lagere groep of in de kamer van de interne begeleider of directeur zijn.
5. Bij deze volgende overtreding volgen we stap 4 maar dan voor een periode van een week. Hierbij worden ook de ouders weer uitgenodigd voor een gesprek en worden de consequenties van een volgende overtreding besproken; een externe schorsing. Ook wordt besproken of de huidige school wel de juiste school voor deze leerling is.
6. Bij een derde overtreding wordt het externe schorsingsprotocol ingezet welke bekendstaat als het [schorsings- en verwijderingsprotocol van Stichting Trinamiek](#).

Externe schorsing

1. Schorsing is een maatregel die wordt genomen bij herhaaldelijk overtreden van de schoolregels en/of het zich schuldig maken aan wangedrag, zulks ter beoordeling van de directie.
2. Een besluit tot schorsing wordt genomen door het bevoegd gezag en gemeld bij de inspectie van het onderwijs en de leerplichtambtenaar.
3. Een leerling kan voor maximaal 5 schooldagen extern worden geschorst.
4. Het besluit tot schorsing wordt schriftelijk aan de ouders meegedeeld. Hierin staan: de reden van de schorsing, de aanvang, de tijdsduur en eventueel de reeds eerder genomen maatregelen vermeld. Tevens staat in dit schrijven de mogelijkheid tot het maken van bezwaar vermeld.
Een kopie van dit schrijven wordt gezonden naar het bestuur, de leerplichtambtenaar en de inspectie. Tevens wordt een kopie van dit schrijven bewaard in het leerlingdossier.
5. De ouder(s) kan/kunnen bij het bevoegd gezag binnen zes weken na het besluit tot schorsing bezwaar indienen.
6. Indien ouders gebruik maken van de in artikel 3, lid 5 genoemde mogelijkheid bezwaar aan te tekenen, worden de ouders binnen twee weken na ontvangst van het bezwaarschrift in de gelegenheid gesteld door of namens het bevoegd gezag te worden gehoord. Het bestuur beslist binnen vier weken na ontvangst van het bezwaarschrift.

7. De reactie van het bevoegd gezag op het bezwaar van de ouders wordt per aangetekend schrijven aan de ouders van de leerling meegedeeld. Een kopie van dit schrijven wordt gezonden aan de leerplichtambtenaar, de inspectie en de directie. Tevens wordt een kopie bewaard in het leerlingdossier.

8. In het schrijven bedoeld in artikel 3, lid 8, staat de motivatie van het bevoegd gezag vermeld. Tevens staat vermeld dat de ouders tegen de reactie van het bevoegd gezag op het bezwaar binnen zes weken in beroep kunnen gaan bij de sector Bestuursrecht van de Rechtbank.

9. De directie draagt er zorg voor dat de te schorsen/de geschorste leerling geen achterstand oploopt.

10. Behoudens de mogelijkheid tot het instellen van bezwaar tegen het schorsingsbesluit kunnen de ouders binnen één week na de schorsing het bevoegd gezag schriftelijk en gemotiveerd verzoeken het schorsingsbesluit in te trekken. Het bevoegd gezag beslist binnen twee weken op dit verzoek.

*Wanneer de schorsing is besloten na een heftig incident wat in de klas heeft plaatsgevonden, worden alle ouders van de groep neutraal geïnformeerd over het incident in de klas met de mededeling dat we een passende oplossing hebben gevonden.

VERWIJDERING

[Via deze link](#), vindt u de schorsings- en verwijderingsprocedure van stichting Trinamiek.

Hieronder leest u de verwijderingsprocedure en de stappen die wij als school nemen.

1. Wanneer het bevoegd gezag concludeert dat er sprake is van zodanig wangedrag dat daardoor de relatie tussen de school en de leerling/c.q. de ouders onherstelbaar is verstoord, kan worden overgegaan tot het verwijderen van de leerling van de school.
2. Gronden voor verwijdering zijn:
 - de school kan de leerling niet de nodige zorg bieden,
 - de leerling gedraagt zich voortdurend agressief,
 - het vóórkomen van ernstige conflicten, ook als de ouders daarbij betrokken zijn, waardoor het onderwijs er onder lijdt,
 - het bij herhaling en in ernstige mate overtreden van de schoolregels waardoor de rust of de veiligheid ernstig wordt verstoord en/of
 - de leerling maakt zich bij herhaling schuldig aan (zeer) ernstig wangedrag, zulks ter beoordeling van de directie.
3. Een besluit tot verwijdering wordt genomen door het bevoegd gezag.
4. Alvorens een besluit als bedoeld in artikel 6 lid 3 wordt genomen, dient het bevoegd gezag zowel de ouders als het betrokken personeel - en indien noodzakelijk ook de leerling - te horen.
5. Het bevoegd gezag stelt terstond de leerplichtambtenaar schriftelijk en met opgave van redenen op de hoogte van het voornemen een besluit als bedoeld in artikel 4, lid 3 te nemen. Een afschrift van dit schrijven wordt gezonden aan de inspectie en de directie. Tevens wordt een kopie van dit schrijven bewaard in het leerlingdossier.
6. Een besluit tot verwijdering van de leerling wordt per aangetekend schrijven door het bevoegd gezag aan de ouders van de betreffende leerling meegedeeld. Een kopie van dit schrijven wordt gezonden aan de leerplichtambtenaar, de inspectie en de directie. Tevens wordt een kopie bewaard in het leerlingdossier.
7. In het schrijven bedoeld in artikel 4, lid 6 staan de redenen voor het besluit en de ingangsdatum vermeld. Tevens staat vermeld dat de ouders binnen zes weken schriftelijk bij het bevoegd gezag bezwaar kunnen aantekenen tegen het besluit tot verwijdering.
8. Artikel 40, lid 11 van de Wet primair onderwijs stelt: "(...) Definitieve verwijdering van een leerling vindt niet plaats dan nadat het bevoegd gezag ervoor heeft zorggedragen dat een andere school bereid is de leerling toe te laten. Onder een andere school kan ook worden verstaan een school voor speciaal onderwijs, een school voor speciaal- en voortgezet speciaal onderwijs of een instelling voor speciaal en voortgezet speciaal onderwijs.
9. Indien ouders gebruik maken van de in artikel 4, lid 7 genoemde mogelijkheid bezwaar aan te tekenen, stelt het bevoegd gezag de ouders in de gelegenheid te worden gehoord en beslist het bevoegd gezag binnen vier weken na ontvangst van het bezwaarschrift.
10. De reactie van het bevoegd gezag op het bezwaar van de ouders wordt per aangetekend schrijven aan de ouders van de leerling meegedeeld. Een kopie van dit schrijven wordt gezonden aan de leerplichtambtenaar, de inspectie en de directie. Tevens wordt een kopie bewaard in het leerlingdossier.
11. In het schrijven bedoeld in artikel 4 lid 10 staat de motivatie van het bevoegd gezag vermeld. Tevens staat vermeld dat de ouders tegen de reactie van het bevoegd gezag op het bezwaar binnen zes weken in beroep kunnen gaan bij de sector Bestuursrecht van de Rechtbank.

Artikel 5 Slotbepalingen

1. Dit document kan worden aangehaald als '[Reglement schorsing en verwijdering van leerlingen](#)'.
2. Op dit document is de Wet Bescherming Persoonsgegevens van toepassing.

MELDCODE HUISELIJK GEWELD EN KINDERMISHANDELING

Professionals in het onderwijs zijn verplicht met een meldcode te werken als zij een signaal krijgen van huiselijk geweld. Deze meldcode beschrijft in stappen wat er moet gebeuren. Dit stappenplan biedt houvast bij de afweging om vermoedens van huiselijk geweld en kindermishandeling wel of niet te melden. De meldcode is dus iets anders dan een meldplicht. De belangrijke kindsignalen waarop gelet moet worden zijn: veranderingen bij de leerling (onder andere in gedrag en uiterlijk); niet-leeftijdsadequaat gedrag (gedrag passend bij jongere of oudere kinderen); zeer bijzonder gedrag (zoals extreme grensoverschrijdende gedragingen). Bij vermoedens van huiselijk geweld worden de volgende stappen gevolgd:

Stap 1: In kaart brengen van signalen;

Stap 2: Collegiale consultatie en zo nodig raadplegen Advies- en Meldpunt Kindermishandeling of het Steunpunt huiselijk Geweld;

Stap 3: Bespreking met ouders / verzorgers / jongeren;

Stap 4: Zorg vaststellen en veiligheid kind inschatten;

Stap 5: Afweging gebruik Verwijsindex;

Stap 6: Toeleden naar zorg of hulp verlenen.

DE VERWIJSINDEX

De Verwijsindex is een digitaal systeem waarin professionals van verschillende organisaties en instellingen (bijvoorbeeld intern begeleiders in het onderwijs, zorgcoördinatoren en hulpverleners) een signaal kunnen afgeven wanneer zij zich zorgen maken over een kind (of meerdere kinderen uit een gezin) tussen 0 en 23 jaar dat zij onder hun hoede hebben. Wanneer meerdere professionals een signaal over hetzelfde kind afgeven in de Verwijsindex, dan krijgen zij elkaars contactgegevens. Zo kunnen zij elkaar makkelijker en sneller vinden en beter afstemmen en samenwerken in de hulpverlening aan jeugdigen. Indien het gebruik van de Verwijsindex aan de orde is, dienen de ouders/verzorgers hierover geïnformeerd te worden.

COÖRDINATOR SOCIALE VEILIGHEID

Van scholen wordt verwacht dat zij een teamlid hebben met de taak om het beleid ten aanzien van pesten te coördineren, die tevens als aanspreekpunt in het kader van pesten fungeert. Wij kiezen ervoor om deze taak op te nemen in het bredere perspectief van de pedagogisch opdracht van de school.

De taken van een coördinator sociale veiligheid zijn op onze school opgenomen in de taken van de teamleden als ook bij de taken van de Interne Contactpersoon/Vertrouwenspersoon.

INTERN CONTACTPERSOON/VERTROUWENSPERSOON

De intern contactpersoon binnen onze school is Carmen van Willigen. Zij is werkzaam in de bovenbouw, drie dagen per week. Omdat zij ook groepsleerkracht is, is het verstandig om voorafgaand aan het gesprek een afspraak te maken. Zij is te bereiken op het volgende mailadres; carmen.vanwilligen@stvictorschoolbenschop.nl of telefonisch, na 15.00u te bereiken op; 0348-451630.

ROL VAN OUDERS

Als school vinden wij de betrokkenheid van ouders, zeker op het gebied van sociale veiligheid, van groot belang. In het geval van incidenten zoeken we snel contact om samen te bespreken hoe we hiermee omgaan. Maar ook in meer algemene zin willen we ouders bij het veiligheidsbeleid betrekken. Dat doen we door ze te informeren over wat de school doet aan het voorkomen en aanpakken van ongewenst gedrag zoals bijvoorbeeld pesten en over bij wie ze terecht kunnen als er iets is. We nemen ouders daarin zeer serieus.

LEERLINGENRAAD

Wij vinden het als school belangrijk om een leerlingenraad te hebben. Onze school bestaat uit ongeveer 120 leerlingen aan wie wij ons onderwijs aanbieden. De feedback vanuit de leerlingen vinden wij daarom zeer waardevol zeker ook op het sociale gebied. De leerlingen zijn immers degene die ons onderwijs "ontvangen en beleven". Wij willen onze leerlingen laten groeien en ontwikkelen; ook in actief burgerschap. Wij zijn van mening dat de leerlingenraad de volgende doelen heeft;

- a) De leerlingenraad is het oefenterrein in democratie van de school
- b) De leerlingenraad organiseert evenementen en denkt mee vanuit een andere visie (vanuit oogpunt leerlingen)
- c) De leerlingenraad geeft feedback op ons onderwijs
- d) De leerlingenraad is een "vakbond" die de belangen van de leerlingen behartigt
- e) De leerlingenraad is een goed forum om "vraagstukken" op school op te lossen

Onze leerlingenraad is een groep van enthousiaste vertegenwoordigers gekozen uit en door de leerlingen van de school, die zich inzet voor een goede en prettige sfeer en gang van zaken op de school. In ons geval gaat het om leerlingen uit de groepen 6 tot en met 8.

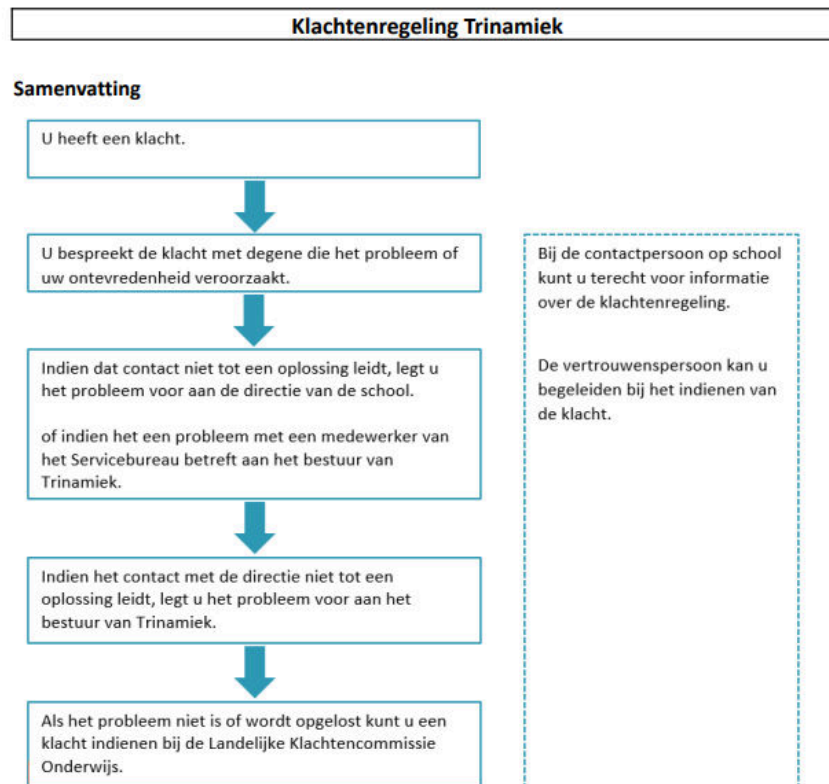
Het is belangrijk dat de school luistert naar wat er leeft bij de leerlingen. De leerlingenraad praat daarom regelmatig (ongeveer 1x in de 6 weken) met een (of meer) vertegenwoordiger(s) van de school over onderwerpen die voor allen van belang zijn. Hierbij bespreken we ook regelmatig de sfeer in de klassen en in de school. De kinderen uit de leerlingenraad geven weer een terugkoppeling vanuit dit overleg aan de andere kinderen in de klas.

KLACHTEN REGELING

Voor alle scholen van de Stichting Trinamiek is een klachtenregeling van kracht voor iedereen die deel uitmaakt van de schoolgemeenschap (niet alleen leerkrachten, directie en ander personeel, maar ook ouders, leerlingen, vrijwilligers, etc.). De bedoeling van die regeling is ervoor te zorgen, dat eventuele klachten op een zorgvuldige wijze worden behandeld. Dat is in het belang van de rechtstreeks betrokken personen, maar werkt ook door in de schoolgemeenschap als geheel. Een klacht kan gaan over een gedraging, een beslissing of het juist niet nemen van een beslissing door een ander, die ook deel uitmaakt van de schoolgemeenschap. Als er een probleem of een geschil is ontstaan, moet natuurlijk in beginsel worden geprobeerd dat op te lossen door rechtstreeks overleg tussen de betrokkenen. Soms lukt dat niet of is het probleem of geschil zodanig dat de hulp van een ander daarbij nodig is. De schoolleiding is dan de eerst aangewezen om te bemiddelen.

Hieronder ziet u een overzicht, wat te doen indien u een klacht heeft;

De gehele klachtenregeling die binnen onze scholenstichting Trinamiek geldt, [vindt u via deze link](#).

BIJLAGEN;

- Plagen en pesten: waar zit het verschil?
- Begeleiding gepeste leerling / pester

BIJLAGE 1; PESTEN EN PLAGEN, WAAR ZIT HET VERSCHIL?

PLAGEN	PESTEN
Is onschuldig, en gebeurt onbezonnen en spontaan. Gaat soms gepaard met humor.	Gebeurt berekenend (men weet meestal vooraf goed, wie, hoe en wanneer men gaat pesten). Men wil bewust iemand kwetsen of kleineren.
Is van korte duur, of gebeurt slechts tijdelijk.	Is duurzaam: het gebeurt herhaaldelijk, systematisch en langdurig (stopt niet vanzelf en na korte tijd).
Speelt zich af tussen 'gelijken' ('Twee honden vechten om hetzelfde been').	Ongelijke strijd. De onmachtsgedvoelens van de gepeste staan tegenover de machtsgevoelens van de pester.
Is meestal te verdragen, of zelfs leuk maar kan ook kwetsend of agressief worden.	De pester heeft geen positieve bedoelingen en wil pijn doen, vernielen of kwetsen.
Meestal één tegen één.	Meestal een groep (pester en meelopers) tegenover één geïsoleerd slachtoffer.
Wie wie plaagt, ligt niet vast. De tegenpartijen wisselen keer op keer.	Er bestaat een neiging tot een vaste structuur. De pesters zijn meestal dezelfde, net zoals de slachtoffers (mogelijk wisselend door omstandigheden).
GEVOLGEN	GEVOLGEN
'Schaafwond' of korte draaglijke pijn (hoort bij het spel). Wordt soms ook als prettig ervaren ('Plagen is kusjes vragen').	Indien niet tijdig wordt ingegrepen, kunnen de gevolgen (zowel lichamelijk als psychisch) heel pijnlijk en ingewikkeld zijn en ook een lange nasleep hebben.
De vroegere relaties worden vlug weer hersteld. De ruzie of het conflict wordt spoedig bijgelegd.	Het is niet gemakkelijk om tot betere relaties te komen. Het herstel verloopt heel moeizaam.
Men blijft opgenomen in de groep.	Isolement en grote eenzaamheid bij het gekwetste kind. Aan de basisbehoefte om 'Bij de groep te horen' wordt niet voldaan.
De groep lijdt er niet echt onder.	De groep lijdt onder een dreigend en onveilig klimaat. Iedereen is angstig, en men wantrouwt elkaar. Er is daardoor weinig openheid en spontaniteit. Er zijn weinig of geen echte vrienden binnen de groep.

BIJLAGE 2; BEGELEIDING GEPESTE LEERLING / PESTER

Begeleiding van de gepeste leerling

- o Medeleven tonen en luisteren: hoe en door wie wordt er gepest
- o Nagaan wat het kind doet dat gepest wordt: wat doet hij/zij voordat het gebeurt
- o Het kind begeleiden in hoe het zou kunnen reageren (denk ook aan een SoVatraining)
- o Zoeken met het kind naar oplossingen en vertellen welke oplossingen andere kinderen bedacht hebben (resultaat 1^e bespreking no-blame methode)
- o Sterke kanten van het kind benadrukken
- o Complimenteren als het kind zich anders weet op te stellen (al dan niet m.b.v. training)
- o Gesprek met de ouders over de gebeurtenissen.
- o Het gepeste kind niet overbeschermen: bijvoorbeeld naar school brengen of "het de pesters wel even gaan vertellen". Hiermee wordt het gepeste kind in een uitzonderingspositie geplaatst die het pesten kan verergeren

Begeleiding van de pester

- o In gesprek zoeken naar de reden van het ruzie maken (de baas willen zijn, jaloers zijn, buitengesloten worden)
- o Laten inzien wat het effect van pesten is
- o Excuses aan laten bieden
- o Kind leren niet meteen kwaad te reageren (de eerst tot-tien-tellen-houding) Een andere manier van gedrag aanleren (denk ook aan een SoVatraining)
- o Complimenteren als het kind zich anders weet op te stellen (al dan niet m.b.v. training)
- o Straffen indien geen verandering optreedt
- o Gesprekken met de ouders: inleven in het kind; wat is de oorzaak van het pesten
- o Eventueel inschakelen van hulp via de interne begeleider